

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. rugpjūčio 21 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Sigitos Rudėnaitės (kolegijos pirmininkė), Gedimino Sagačio ir Jūratės Varanauškaitės, susipažinusi su 2023 m. rugpjūčio 10 d. paduotu atsakovo M. K. kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. birželio 13 d. nutarties peržiūrėjimo

nustatė:

atsakovas padavė kasacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. birželio 13 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje dėl skolos, vykdančią prievolę už kitą asmenį, priteisimo. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui. Taigi, kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, nustatytas CPK 346 straipsnyje, taip pat nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą, ir argumentuotai pagrįsti, kad šis teisės pažeidimas turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Atsakovas kasaciniame skunde nurodė šiuos argumentus:

1. Teismai nukrypo nuo kasacinio teismo formuojamos praktikos, netinkamai nustatė ir vertino sąlygas, kurioms esant gali būti priteisiamas išlaikymo įskolinimas, dėl ko nepagrįstai nustatė neegzistuojantį atsakovo įskolinimą už dukros materialinį išlaikymą. Atsakovo įsitikinimu, esant šalių susitarimui dėl išlaikymo vienkartinę sumą iki vaiko pilnametystės, toks susitarimas reiškia ir tai, kad išlaikymo suma negali būti lygiomis dalimis dalinama visam 18 metų laikotarpiui, nes auga ne tik vaiko poreikiai, bet ir ekonomika, infliacija, atitinkamai mažėja valiutos perkamoji galia.

2. Teismai netinkamai ir nepagrįstai taikė įskolinimo už vaiko išlaikymą priteisimo institutą esant sumokėtai skyrium gyvenančio tėvo vienkartinėi išmokai už vaiko išlaikymą iki jo pilnametystės. Atsakovo įsitikinimu, negali būti įskolinimo, kai atsakovas tinkamai įvykdė šalių susitarimą ir sumokėjo visą sutartą vienkartinę išmokos sumą.

3. Teismai priimtuose procesiniuose sprendimuose nesilaikė CPK 270 straipsnio 4 dalyje nustatytos pareigos motyvuoti procesinį sprendimą, taip pat nukrypo nuo procesinio sprendimo motyvavimo pareigą aiškinančios kasacinio teismo praktikos.

4. Teismai neįvertino ir nepasisakė dėl byloje nustatytos aplinkybės, kad dukrai dar buvo mokamos valstybės išmokos, kurios turėtų būti apskaiciuotos ir įvertintos, o tik vėliau išlaikymo sumos likutis yra paskirstomas tėvams.

5. Teismai nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, kurioje išaiškinta, kad skyrium gyvenantis tėvas (motina) negali būti įpareigojamas finansškai tenkinti vaiko prabangos poreikius.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamo teismo procesinio sprendimo motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, vertina, kad kasaciniame skunde nekeliamas teisės klausimų, atitinkančių CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Pažymėtina, kad kasaciniame skunde nepakanka nurodyti tik byloje keliamą teisės klausimą, tačiau yra reikalinga pagrįsti ypatingą jo svarbą vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Tačiau kasacinio skundo argumentai nepagrindžia, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas teisės normas, kad toks šių normų aiškinimas turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui ir galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo priėmimui (CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punktas). Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio ir 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai). Atsisakius priimti kasacinį skundą, grąžinamas už jį sumokėtas žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

nutaria:

Atsisakyti priimti kasacinį skundą ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti atsakovui M. K. (a. k. duomenys neskelbtini) 152 (vieną šimtą penkiasdešimt du) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2023 m.

rugpjūčio 10 d. AB „Swedbank“ mokėjimo nurodymu Nr. 27.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Sigita Rudėnaitė

Gediminas Sagatys

Jūratė Varanauskaitė